

Изх. № 1007/ 16.12.2014 г.

**На вниманието на
Г-Н ХРИСТО ИВАНОВ
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (проект на ЗИД на ЗЮЛНЦ)

Уважаеми господин Иванов,

Пишем Ви от името на сдружение „Форум Гражданско Участие“ (ФГУ) - мрежа на повече от 100 български неправителствени организации от цялата страна. Това са активни организации, работещи в областта на гражданското участие и доброто управление. Част от тях участваха в процеса на създаването и приемането на Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление и продължават да се борят за неговото оптимизиране и ефективно прилагане. Наши членове участваха и в изработването на Стратегията за подкрепа на развитието на гражданските организации в Република България и Плана за действие за нейната реализация.

Форум Гражданско Участие оценява усилията на Министерството на правосъдието в подкрепа на гражданските организации в България, демонстрирани чрез публикувания проект на ЗИД на ЗЮЛНЦ. За нас това е добър знак и сериозна стъпка по посока подобряване на средата за гражданско участие и реализация на Стратегията.

Необходима е последователна политика за работа с гражданските организации и техните обединения, за да могат да взаимодействат с управляващите на местно и национално ниво по обществено значими каузи и да защитават интересите на различни обществени групи. Това е от ключова важност, за да се постигне в страната необратима промяна с цел демократично развитие и добро управление.

В тази връзка ние напълно подкрепяме регламентирането в ЗЮЛНЦ на Съвет за развитие на гражданското общество, както и на Фонд за подкрепа на гражданските организации. Тези мерки са предвидени и в Стратегията, която, въпреки че беше приета от Министерски съвет още през 2012 година, все още не е реализирана.

Използвайки възможността, предоставена ни от консултативния процес, Ви представяме и нашите коментари с цел още по-прецизно и ясно регламентиране на новите моменти в закона:

По отношение **Съвета за развитие на гражданското общество** предлагаме в Закона да се разпише механизмът и критериите за номиниране на представители на НПО в него.

Механизмът за избор на представителите на гражданския сектор в Съвета трябва да бъде отворен, като самите организации решават кои да бъдат тези представители. Процедурата следва да включва няколко етапа – регистрация на желаещите да предлагат и да бъдат предлагани, номиниране на кандидатите и гласуване – от регистриралите се НПО. Това ще осигури максимално прозрачен и демократичен процес без съмнения за неговата обективност и представителност. Считаме също, че е необходимо в Закона да се уточни, че Съветът има мандат – например, 3 години. Така Съветът ще може да изпълнява функциите си, имайки доверието на неправителствените организации, без съмнения за неговото манипулиране от страна на която и да е институция.

В тази връзка предлагаме също представителите на НПО да са равнопоставени като брой и право на глас на представителите на институциите. Обсъждали сме въпроса с множество колеги и партньори и нашето предложение е това да са организации, регистрирани в Централен регистър на юридическите лица в обществена полза и да работят в широк кръг от сфери, свързани с целите на Стратегията:

- Гражданско участие и добро управление,
- Дарителство и доброволчество,
- Развитие на средата за гражданските организации,
- Човешки права и уязвими групи,
- Представителство в други ключови области (деца и младежи, здравеопазване, култура, образование, околна среда, социална сфера).

Относно създаването на **Фонд за подкрепа развитието на гражданските организации**, считаме, че неговото регистриране като отделно юридическо лице не е най-доброто решение от гледна точка на ефективност и прозрачност. Затова предлагаме в закона да се регламентира годишна субсидия – от бюджета и от други източници, управлението на която да се възлага след конкурс на външен оператор за определен период (мандат от 3 години, без право на преизбиране). Операторът ще отправя ежегодно покани за кандидатстване и ще разпределя финансирането чрез прозрачна конкурсна процедура (по подобие на Българо-швейцарската програма за сътрудничество и Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство). По този начин ще се избегне практиката на непрозрачно разпределение на средства за НПО от минали години, която доведе до преустановяване на държавната подкрепа за граждански инициативи. От друга страна, ще се даде възможност на различни организации да развият капацитет като оператор на грантови схеми.

Вярваме, че предложенията ни ще бъдат взети предвид и ще допринесат за още по-доброто качество на закона и за яснота при неговото прилагане. С готовност ще се включим и в по-широко обществено обсъждане на проекта, което също считаме за необходимо с оглед наличието на значителен обществен интерес по темата.

Оставаме на разположение за допълнителна информация.

С уважение:

Ива Таралезкова
Председател на УС
Сдружение Форум Гражданско Участие
тел. 0888397432,
email: taralezhkova@gmail.com